

Cykl: „Prawda was wyzwoli” (J 8, 32b)¹

Katechezy z wykorzystaniem zasobów internetowych

Tematyka:

I. Modelowanie pojęcia relatywizmu. Szacunek dla poglądów człowieka a relatywizm

II. Jestem katolikiem, czyli...

III. Grzech w świetle prawdy

IV. Ratunek – wyzwalamą PRAWDA

UWAGI

Cykl stanowi formacyjną i dydaktyczną całość. Propozycja dotyczy wykorzystania kilku krótkich filmów dostępnych na YouTube. Katechezy przeprowadzone kolejno tworzą całość treściową. Można je przeprowadzić w liceach i technikach a także w klasie 3 gimnazjum. Kolejne scenariusze cyklu wkrótce.

¹ Przygotowała: Teresa Czarnecka (zespół ks. Władysława Kubika Sj)

II. Jestem katolikiem, czyli wiem, w Kogo wierzę

[\[Wróć\]](#)

Cele:

- Ukazanie wiary jako świadomego wyboru.
- Refleksja na temat wiary jako zawierzenia Bogu.
- Uporządkowanie podstawowej wiedzy na temat katolicyzmu jako religii.

Temat: Jestem katolikiem, czyli...

Po przywitaniu proponujemy małą ankietę. Będzie ona przygotowaniem do modlitwy.

Ankieta

Na małych kartkach uczniowie mają odpowiedzieć na jedno pytanie. Z góry zaznaczamy, że nie należy pisać żadnych nazwisk, ani imion, lecz opisać osoby na zasadzie relacji z nią.

Komu w życiu najbardziej wierzę, najbardziej ufam? Rodzicom? Rodzeństwu? Jakiemuś krewnemu? Przyjacielowi? Może komuś innemu? A może jednak najbardziej ufam sobie samemu?

Można wymienić więcej niż jedną osobę, np. trzy, ale zgodnie z hierarchią zaufania.

Warto pobudzić refleksję uczniów, dodając zdanie komentarza, np. „Komu powiedziałbyś o wszystkich swoich problemach?”, „Co do kogo jesteś pewien, że w razie potrzeby zrobi wszystko, by ci pomóc?” itp.

Jeśli ktoś z uczniów spyta, czy może napisać „Bogu” – potwierdzamy, ale nie rozwijamy tematu.

Zbieramy kartki.

[O ANKIECIE 1](#)

Modlitwa

Powiedz Jezusowi o tych osobach, którym ufasz. Jeśli nie ma ich w twoim życiu, poproś w myślach Boga, byś spotkał mądrych i życzliwych ludzi.

Chwila ciszy.

Pomódlmy się za ludzi ważnych dla nas, za tych, których już spotkaliśmy i za tych, których dopiero poznamy.

Modlitwę może przeczytać uczeń (uczennica).

Z Księgi Syracha: „Za wiernego przyjaciela nie ma odpłaty ani równej wagi za wielką jego wartość. Wierny przyjaciel jest lekarstwem życia” (Syr 6,15-16).

Panie Boże, proszę Cię o dobrych i szczerych przyjaciół, z którymi będę mógł (mogła) w swoim życiu robić dobre i piękne rzeczy i dzięki którym uwierzę, że dobroć i bezinteresowność są na tym świecie możliwe. Ukształtuj moje serce tak, abym przede wszystkim ja potrafił (potrafiła) być wierny (wierna) i bezinteresowny (bezinteresowna) w przyjaźni. Bądź uwielbiony, Panie Boże, w każdej pięknej ludzkiej przyjaźni. Amen.

Gabriela Pindur, *Wszystkie nasze dzienne sprawy. Modlitewnik dla rodzin*²

Zadanie 1.

Przed prezentacją filmu uczniowie zapisują część tematu: „Jestem katolikiem, czyli...” i wtedy polecamy wykonanie zadania. Można je zapisać na tablicy lub wyświetlić na monitorze.

W y ł ą c z n i e na podstawie filmu odpowiedz pisemnie na pytanie: Co to znaczy być katolikiem?

Podkreślamy, że nie chodzi o to, co uczniowie sądzą na temat katolicyzmu, lecz co to znaczy być katolikiem zgodnie z tym, co sugeruje film.

UWAGI 1

Prezentacja filmu

Link do filmu „Katoliczka w sądzie” (UWAGA: należy włączyć polskie napisy):

<https://www.youtube.com/watch?v=wakl69xds5Q>

Po prezentacji filmu dajemy uczniom czas na wykonanie zadania. Dwóch, trzech uczniów może przeczytać swoje wypowiedzi. Można także – po zapowiedzi – wziąć prace do sprawdzenia.

Pełna odpowiedź na podstawie filmu powinna zawierać następujące „warunki”, które spełnia katolik:

Według filmu katolik przede wszystkim praktykuje swoją wiarę, to znaczy:

- nie jest katolikiem tylko dlatego, że jego rodzice są katolikami, ani dlatego, że rodzice go do tego zmuszają, lecz dlatego, że osobiście tę drogę wybrał,
- chce „chodzić do kościoła”, czyli brać udział w liturgii (z własnego wyboru chodzi na Mszę Świętą),
- dobrowolnie uczestniczy w rekolekcjach, aby pogłębić swoją wiarę, a nie z innych względów, np. towarzyskich,
- modli się, bo pragnie być bliżej Boga,

² <http://mojamodlitwa.blogspot.com/2010/03/o-dobrych-przyjacio.html>

- w życiu towarzyskim nie zaprzecza swojej wierze (np. postami na Facebook-u),
- wspiera ubogich i potrzebujących, podejmuje dzieła miłosierdzia całkowicie bezinteresownie,
- zna Pismo Święte, szczególnie nauczanie Jezusa Chrystusa,
- nosi symbole chrześcijańskie (np. krzyż) z pobudek religijnych, a nie jako ozdoby lub z powodu mody.

Rozmowa

Po wysłuchaniu kilku odpowiedzi, prosimy uczniów, aby wyrazili własne zdanie:

A waszym zdaniem: co to znaczy być katolikiem?

Podczas rozmowy można także zapytać o bohaterów filmu, np.:

Czy adwokat był rzeczywiście obrońcą bohaterki, czy kimś w rodzaju „adwokata diabła”? A może raczej głosem sumienia bohaterki?

Czy – waszym zdaniem – bohaterka filmu była prawdziwą katoliczką?

UWAGI 2

Co wyróżnia chrześcijan i Kościół katolicki – wersja 1.³

UWAGI 3

Zanim zastanowimy się, co wyróżnia nas, katolików, od wyznawców innych religii, zastanowimy się nad zjawiskiem religii.

Katecheta może wyświetlić poniższe zestawienie w programie PowerPoint (plik: Katecheza-2_JestemKATOLIKIEM).

Religia od zawsze wyraża tęsknotę ludzi za Bogiem. Określa relacje człowieka z Bogiem, buduje wspólnotę, uwrażliwia na prawdę, piękno i dobro. Każda religia jest zjawiskiem społeczno-kulturalnym. Istnieje wiele definicji religii. Na ogół przyjmuje się cztery kryteria, które wyróżniają religię spośród innych struktur społecznych i organizacji. Według tych kryteriów religia obejmuje:

- 1) strukturę organizacyjną (funkcje kapłanów, kaznodziejów, proroków i teologów),
- 2) kult,
- 3) doktrynę,
- 4) moralność i związaną z nią obyczajowość.

Innymi słowy (i w innej kolejności) są to:

³ Jest to zadanie z podręcznika do klasy 3 gimnazjum „Chodźmy razem” serii „Odślonić twarz Chrystusa” (Wydawnictwo WAM, autorstwo zespołu o Władysława Kubika SJ). Omówienie znajduje się w poradniku metodycznym do tego podręcznika.

A) system głoszonych i uznawanych przez pewną grupę prawd dotyczących m.in. świętości, świata, człowieka;

B) sposób nawiązywania i utrzymywania relacji z bóstwem – uświęcania się;

C) zespół norm postępowania;

D) instytucja, która określa, strzeże oraz przekazuje doktrynę i moralność, sprawuje kult i nawołuje do uświęcenia się⁴.

Zadanie 2.

Katecheta może zamiast prezentacji rozdać kartki, na których powyższe kryteria wypisane są w dwóch kolumnach. Uczniowie mają za zadanie dopasować do siebie określenia z pierwszej kolumny z kryteriami z drugiej i wpisać odpowiednią literę w kwadrat (Do druku 1).

Zadanie 3.

Sprawdźmy teraz, czy znamy naszą religię. Rozwińcie definicję religii katolickiej zgodnie z poznanymi czterema wyznacznikami od 1 do 4.

Katecheta omawia z uczniami każdy punkt. Warto, by uczniowie robili notatkę. Przykładowe odpowiedzi:

RELIGA KATOLICKA

1) = D) struktura organizacyjna:

Hierarchia – papież (biskup Rzymu), biskupi (w diecezjach), proboszczowie (w parafie), laikat.

2) = B) kult:

liturgia sakramentów (przede wszystkim Eucharystia), Modlitwa ludu Bożego, inne nabożeństwa, np. różaniec, droga krzyżowa, sakramentalia, kult świętych, pielgrzymki i inne;

3) = A) doktryna:

Pismo Święte, Tradycja – Magisterium Kościoła (nauczanie papieży i soborów powszechnych, biskupów), Katechizm Kościoła katolickiego i inne dokumenty;

Przy punkcie 4. (moralność i obyczajowość) uczniowie podadzą prawdopodobnie „Dekalog”. Jeśli będziemy dociekać dalej, być może podadzą jeszcze dwa przykazania miłości: Boga i bliźniego. Zwracamy uwagę, że Dekalog i dwa przykazania miłości są fundamentem moralności, ale przyjmują je

⁴ na podstawie: ks. Kazimierz Bukowski, *Religie świata wobec chrześcijaństwa* i Eugeniusz Sakowicz, *Religioznawstwo*.

nie tylko chrześcijanie, ale także np. wyznawcy judaizmu. Czym jeszcze kierują się chrześcijanie? Może paść odpowiedź: Nowym Testamentem. Uściślamy wtedy, że Nowy Testament zawiera Objawienie, czyli jest źródłem w ogóle doktryny chrześcijańskiej, a nam chodzi tutaj o to, co w Nowym Testamencie dotyczy szczególnie postawy moralnej chrześcijan, czyli czym w swoim życiu moralnym kierują się wierzący w Ewangelię.

Jakie przykazania zostawił nam Jezus?

Mamy **NOWE PRZYKAZANIE MIŁOŚCI**. Nowością się to, że kryterium chrześcijańskiej miłości nie jest miłość do siebie samego, ale miłowanie bliźnich tak, jak Jezus nas umiłował. To już nie jest tylko „Miłuj bliźniego jak siebie samego”, ale więcej: „Miłujcie się wzajemnie, jak Ja was umiłowałem”. Istotą nauczania Jezusa było głoszenie nadejścia królestwa Bożego. Pan Jezus zostawił nam wskazówki, jak mamy wprowadzać królestwo Boże, jak nim żyć. Te wskazówki wyraził w wielu naukach, ale przede wszystkim są one zawarte w „Ośmiu błogosławieństwach”.

4) = C) moralność i obyczajowość:

Dekalog, dwa przykazania miłości, nowe przykazanie miłości, *Ośmiem błogosławieństw*.

Jeśli jest taka potrzeba, należy także uczniom wyjaśnić różnicę między moralnością a obyczajowością ([UWAGI 4](#)).

Co wyróżnia chrześcijan i katolików – wersja 2.

Rozdajemy uczniom (po jednym na ławkę: uczniowie będą pracować parami) wydruk „Dekalogu”, przykazania miłości, nowego przykazania miłości i „Ośmiu błogosławieństw” oraz „Pięciu przykazań kościelnych” ([Do druku 2](#)) lub wyświetlamy je na ekranie (prezentacja: trzy ostatnie slajdy). Treść zadania można zapisać na tablicy, albo także rozdać wydrukowaną na osobnych kartkach ([Do druku 3](#)).

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?

Uczniowie przedstawiają swoje odpowiedzi (kilka grup). W razie potrzeby katecheta zadaje pytania. Chodzi o to, by uczniowie zauważyli, że przykazania Boże zawierają normy moralne, które obowiązują wszystkich ludzi, bez względu na poglądy (dotyczy to przykazań od 4 do 10 oraz przykazania miłości

bliźniego). Chrześcijanie kierują się nie tylko całym Dekalogiem i dwoma przykazaniami miłości, ale także tym, czego nauczał Jezus Chrystus (nowe przykazanie miłości i „Ośmiem błogosławieństw”). Prawdopodobnie za najważniejsze uczniowie uznają nowe przykazanie miłości („Miłujcie się wzajemnie, jak Ja was umiłowałem”), bo odnosi się ono bezpośrednio do Jezusa Chrystusa: mamy kochać jak On i wtedy okazujemy także Jemu miłość – zgodnie z ewangeliczną wizją sądu ostatecznego: „Wszystko, co czyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25, 40b). Katecheta zwraca uwagę, że chrześcijanie, którzy nie starają się żyć zgodnie z „Ośmioma błogosławieństwami”, zachowują się jak ludzie pobożni, ale nie znający Chrystusa.

Katolicy dodatkowo wypełniają przykazanie kościelne. Najbardziej inni mogą ich rozpoznać po zachowywaniu pierwszego i drugiego przykazania. Eucharystia jest bowiem braniem udziału w najwyższym akcie miłości Boga do człowieka: Jezus oddaje za nas życie i – sam zmartwychwstały – obiecuje nam zmartwychwstanie. Sakrament pokuty i pojednania uzdalnia nas do miłości i pełnego uczestnictwa w Eucharystii.

Podsumowanie

Jak powinien brzmieć temat tej katechezy: „Jestem katolikiem, czyli wiem, w Kogo wierzę”, czy bardziej: „Jestem katolikiem, czyli wiem, Komu wierzę”?

Jaka jest różnica między tymi sformułowaniami? Które sformułowanie lepiej, waszym zdaniem, wyraża naszą wiarę?

Po krótkiej rozmowie uczniowie wpisują wybrany przez siebie temat.

Modlitwa

Czy pisząc ankietę o tych, którym najbardziej możesz zawierzyć, pomyślałeś o Bogu? Jemu możesz ufać bardziej niż sobie i niż komukolwiek innemu!

Módlmy się, abyśmy nauczyli się ufać Bogu. Zawierzajmy Mu wszystkie nasze troski, nasze niedoskonałości i także nasze radości.

Pomódlmy się słowami z Hymnu „Te Deum laudamus”.

Uczniowie mogą powtarzać za katechetą lub zaśpiewać.

Zjaw swą litość w życiu całym / tym, co żebrzą Twej opieki:

w Tobie, Panie, zaufałem, / Nie zawstydzę się na wieki.

Hymn: „Te Deum laudamus” [ostania zwrotka]

O_ANKIECIE_1

Po sprawdzeniu ankiety w domu trzeba na następnej katechezie podać bardzo ogólnie wyniki. Można zaznaczyć – w ramach omówienia wyników ankiety (a nie wcześniej) – że jeśli ktoś najbardziej ufa samemu sobie, to jest zrozumiałe, jednak nie oznacza, że taki ktoś jest dojrzały od innych, ani że musi zaraz być zarozumiały. Może to bowiem świadczyć o samotności. Warto też powiedzieć, że największy zawód, jaki może człowieka spotkać, dotyczy właśnie siebie samego: najtrudniej się pogodzić z tym, gdy zawadzimy sami siebie [\[Wróć\]](#).

UWAGI_1

Warto zwrócić uwagę uczniów (szczególnie w szkołach ponadgimnazjalnych) na nawiązanie w filmie do powieści Franza Kafki „Proces” (jest to lektura obowiązkowa z języka polskiego na poziomie rozszerzonym). Bohater powieści Kafki, przeciętny urzędnik, zostaje aresztowany, ale nie wie, o co jest oskarżony. Chociaż nie siedzi w więzieniu, czuje się osaczony i rozpaczliwie usiłuje udowodnić swoją niewinność. Dochodzi do procesu sądowego i skazania.

W filmie pojawia się nazwisko „Kafka”: tak nazywa się oskarżyciel bohaterki [\[Wróć\]](#).

UWAGI_2

Ucniowie mogą mieć różne zdania na temat tego, czy bohaterka jest „prawdziwą katoliczką”. Ważne, by swoje zdanie uzasadnili.

Katecheta zwraca uwagę, że właśnie rozprawa sądowa jest momentem, w którym bohaterka broni swojego katolicyzmu. Katolik nie jest przecież kimś bez słabości, czy bez grzechu i nie zawsze ma czyste intencje, ale pragnie się oczyszczać. Wygląda na to, że – bez względu na swoje słabości – bohaterka dojrzała do świadomego wyboru (pod koniec rozprawy mówi „Jestem katoliczką i lubię nią być!”) [\[Wróć\]](#).

UWAGI_3

W scenariuszu przedstawiam dwie wersje refleksji nad tym, czym katolicyzm (lub katolik) wyróżnia się w społeczeństwie. Wersja pierwsza jest oparta na poradniku metodycznym do podręcznika „Chodźmy razem” serii „Odświeżyć twarz Chrystusa” do klasy 3 gimnazjum (katecheza 13. „Pragnienie Boga” – Wydawnictwo WAM, zespół ks. Władysława Kubika).

Jeśli katecheta wie, że większość uczniów zna tę katechezę – wtedy może skorzystać z drugiej wersji scenariusza, która prowokuje do przemyślenia, czym wyróżnia się życie katolika [[Wróć](#)].

=====

UWAGI_4

Z pewnym uproszczeniem można na potrzeby tej katechezy powiedzieć, że moralność podaje kryteria wartościowania ludzkich czynów jako dobrych lub złych. Dobro jest zawsze dobre, a zło – złe. Natomiast obyczajowość jest związana ze sposobem zachowywania się i zależy także od kultury, czasów i środowiska. Czyli obyczajowość, choć wynika z norm moralnych, jest zmienna. Przykładem mogą być obowiązujące formy towarzyskie: zawsze należy odnosić się z szacunkiem do ludzi (norma moralna), ale kiedyś inaczej wyrażano szacunek do osób starszych niż w czasach dzisiejszych, niedopuszczalne było np. zwracanie się na „ty” do osób ze starszego pokolenia, teraz jest to dość częste i wielu nie razi (norma obyczajowa). Inny przykład to moda: współczesny strój kobiet kilka wieków temu uznano by za prowokacyjny i niemoralny (inną sprawą jest, że niektóre trendy we współczesnej modzie kobiecej coraz otwarciej nawiązują do strojów, które niegdyś nosiły tylko prostytutki szukające klientów, ale to wynika z degradacji obyczajowości i moralności) [[Wróć](#)].

=====

1. Struktura organizacyjna (funkcje kapłanów, kaznodziejów, proroków i teologów) =

2. Kult =

3. Doktryna =

4. Moralność i związana z nią obyczajowość =

=====

1. Struktura organizacyjna (funkcje kapłanów, kaznodziejów, proroków i teologów) =

2. Kult =

3. Doktryna =

4. Moralność i związana z nią obyczajowość =

=====

1. Struktura organizacyjna (funkcje kapłanów, kaznodziejów, proroków i teologów) =

2. Kult =

3. Doktryna =

4. Moralność i związana z nią obyczajowość =

=====

1. Struktura organizacyjna (funkcje kapłanów, kaznodziejów, proroków i teologów) =

2. Kult =

3. Doktryna =

4. Moralność i związana z nią obyczajowość =

=====

A) system głoszonych i uznawanych przez pewną grupę prawd dotyczących m.in. świętości, świata, człowieka;

B) sposób nawiązywania i utrzymywania relacji z bóstwem – uświęcania się;

C) zespół norm postępowania;

D) instytucja, która określa, strzeże oraz przekazuje doktrynę i moralność, sprawuje kult i nawołuje do uświęcenia się.

=====

A) system głoszonych i uznawanych przez pewną grupę prawd dotyczących m.in. świętości, świata, człowieka;

B) sposób nawiązywania i utrzymywania relacji z bóstwem – uświęcania się;

C) zespół norm postępowania;

D) instytucja, która określa, strzeże oraz przekazuje doktrynę i moralność, sprawuje kult i nawołuje do uświęcenia się.

=====

A) system głoszonych i uznawanych przez pewną grupę prawd dotyczących m.in. świętości, świata, człowieka;

B) sposób nawiązywania i utrzymywania relacji z bóstwem – uświęcania się;

C) zespół norm postępowania;

D) instytucja, która określa, strzeże oraz przekazuje doktrynę i moralność, sprawuje kult i nawołuje do uświęcenia się.

=====

A) system głoszonych i uznawanych przez pewną grupę prawd dotyczących m.in. świętości, świata, człowieka;

B) sposób nawiązywania i utrzymywania relacji z bóstwem – uświęcania się;

C) zespół norm postępowania;

D) instytucja, która określa, strzeże oraz przekazuje doktrynę i moralność, sprawuje kult i nawołuje do uświęcenia się.

=====

<p>Dekalog</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną. 2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno. 3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił. 4. Czcij ojca swego i matkę swoją. 5. Nie zabijaj. 6. Nie cudzołóż. 7. Nie kradnij. 8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu. 9. Nie pożądaj żony bliźniego swego. 10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest. 	STARY TESTAMENT	NAUCZANIE KOŚCIOŁA
<p>Przykazanie miłości</p> <p>Będziesz miłował Pana, Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą, całym swoim umysłem i całą swoją mocą.</p> <p>Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego.</p>		
<p>Nowe przykazanie miłości</p> <p>Miłujcie się wzajemnie, jak Ja was umiłowałem.</p>	NOWY TESTAMENT	
<p>Kazanie na Górze – Osiem Błogosławieństw</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. 2. Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni. 3. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadą ziemię. 4. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni. 5. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią. 6. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą. 7. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi. 8. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie” (Mt 5, 1-16). 		
<p>Przykazania kościelne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy Świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych. 2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty. 3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię Świętą. 4. Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymać się od udziału w zabawach. 5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła. 	NAUKA KOŚCIOŁA	

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
 2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
 3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?
- =====

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
 2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
 3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?
- =====

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
 2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
 3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?
- =====

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
 2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
 3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?
- =====

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
 2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
 3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?
- =====

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
 2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
 3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?
- =====

Zadanie

1. Które przykazania przyjmują wszyscy ludzie dobrej woli (różnych wyznań, wierzący i niewierzący).
2. Wypisz jedno lub dwa przykazania, które uważasz za najważniejsze dla chrześcijan.
3. Po którym jednym lub dwóch przykazaniach (wypełnianiu ich) inni mogą poznać katolika?